

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ปัญหาของครูชั้นประถมศึกษา ๑ ในกรุงเทพมหานคร ในการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษา ๑ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. การวางแผนในการสร้างแบบสอบถาม

- ๑.๑ ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ . จากหนังสือหลักสูตร เอกสาร วารสาร ผลงานวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
- ๑.๒ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดกรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย จากกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และกองวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

๒. การสร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว

- ๒.๑ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของครูชั้นประถมศึกษา ๑ ในการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ
ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เขียนเครื่องหมายและเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ๑ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินที่ ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น ๔ ระดับ คือ

- ๔ หมายถึง มาก
- ๓ หมายถึง ค่อนข้างมาก
- ๒ หมายถึง ค่อนข้างน้อย
- ๑ หมายถึง น้อย

ลักษณะแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาภาษาไทยของครู ชั้นประถมศึกษา ๑ ที่ต้องการสำรวจมี ๓ คำคือ

- ๑ คำน้อาคารสถานที่และแหล่งบริการทางวิชาการ
- ๒ คำน้อหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร
- ๓ คำน้อแผนการสอนภาษาไทยพร้อมทั้งส่วนประกอบต่าง ๆ ของแผนการสอน

ภาษาไทย

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นเพิ่มเติม ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และแสดงข้อคิดเห็นต่อการปรับปรุงการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ๑ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

๒.๒ นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปให้ครูทรงคุณวุฒิจำนวน ๑๐ ท่าน ช่วยแก้ไขปรับปรุง แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบใช้กับครูชั้นประถมศึกษา ๑ ที่สอนวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน สังกัดละ ๑๐ คน รวม ๒๐ คน

๓. การสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

หลังจากที่ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงใหม่ ในที่สุดได้แบบสอบถามที่มีข้อคำถามรวม ๑๓๓ ข้อ แบ่งเป็น ๓ ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ๗ ข้อ

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ คำน คือ

๑. กานอาคารสถานที่และแหล่งบริการทางวิชาการ ๕ ข้อ
๒. กานหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร ๑๒ ข้อ
๓. กานแผนการสอนภาษาไทยพร้อมทั้งส่วนประกอบต่าง ๆ ของแผนการสอนภาษาไทย ๘ ข้อ

ตอนที่ ๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ๗ ข้อ

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช่ครั้งนี้คือ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในปีการศึกษา ๒๕๒๒ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดกรุงเทพมหานคร ประเภทละ ๑๐๐ คน รวม ๒๐๐ คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) โดยชั้นแรกสุ่มโรงเรียนแยกตามสังกัด ได้โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทั้งหมด ๓๒ โรงเรียน แล้วจึงสุ่มครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีสอนวิชาภาษาไทยในแต่ละโรงเรียนโดยใช้อัตราส่วน ๓ : ๔ ของจำนวนครูทั้งหมดที่สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนนั้น ได้ครูสังกัดกรมสามัญศึกษาจำนวน ๑๖๕ คน ส่วนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครนั้นมีทั้งหมด ๔๐๐ โรงเรียน ในเขตต่าง ๆ ๒๔ เขต ผู้วิจัยได้สุ่มจำนวนโรงเรียนในแต่ละเขตโดยใช้อัตราส่วน ๑ : ๒ ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่ตั้งอยู่ในเขตนั้น ๆ คิดเป็นจำนวนโรงเรียน ๗๑ โรงเรียน

หมายเหตุ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษามีทั้งหมด ๓๓ โรงเรียน แต่โรงเรียนวัดพระยาทำ เขตบางกอกน้อย ไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จึงไม่ได้นำมาเก็บข้อมูลด้วย

แล้วจึงสุ่มครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สอนวิชาภาษาไทยแต่ละโรงเรียน ๑ คน ถ้าหากโรงเรียนใดมีครู ๓ คนขึ้นไปสุ่มโรงเรียนละ ๒ คน ได้ครูสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน ๑๐๙ คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา และผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือต่อไปยังโรงเรียนที่จะแจกแบบสอบถามทั้งสองสังกัด ผู้วิจัยได้แจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ มีโรงเรียนที่การเดินทางไม่สะดวก จำนวน ๓๑ โรงเรียน ผู้วิจัยได้ขอให้โรงเรียนนำแบบสอบถามที่ตอบแล้วส่งคืนทางไปรษณีย์ แบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน ๒๑๙ ฉบับ แยกเป็นรายละเอียดดังนี้

จากครูโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ๑๑๒ ฉบับ จากจำนวน ๑๑๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๖๑ และจากครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ๑๐๗ ฉบับ จากจำนวน ๑๐๙ ฉบับ แต่เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ๒ ฉบับ จึงตัดทิ้งไป เหลือ ๑๐๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๓๓ หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีจับฉลากออกให้เหลือแบบสอบถามจากครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ กลุ่มละ ๑๐๐ ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมุติฐานมีวิธีการดังต่อไปนี้คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณหาการร้อยละ

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตามหลักสูตร

ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ คำวินิจฉัยการวิเคราะห์ดังนี้

๑. คำแนะนำค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่าโดยกำหนดค่าคะแนนออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

มาก	=	๔
ค่อนข้างมาก	=	๓
ค่อนข้างน้อย	=	๒
น้อย	=	๑

นำคะแนนรวมของแต่ละสิ่งก็มาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$\bar{X}$	แทนค่าเฉลี่ยหรือมัธยิมเลขคณิต
$\sum fX$	แทนผลรวมของคำตอบทั้งหมด
N	แทนจำนวนคำตอบทั้งหมด
f	แทนจำนวนความถี่
X	แทนคะแนน คือ ๔, ๓, ๒, ๑

ต่อจากนั้นได้คิดน้ำหนักของคะแนน และกำหนดระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นดังนี้

๓.๕๖ - ๔.๐๐	คิดเป็นค่า	มาก
๒.๕๖ - ๓.๕๕	"	ค่อนข้างมาก
๑.๕๖ - ๒.๕๕	"	ค่อนข้างน้อย
๑.๐๐ - ๑.๕๕	"	น้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประคอง วรรณสุต , สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ ๕,
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐), หน้า ๔๑.

๒. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f \cdot X^2}{N} - \left(\frac{\sum f \cdot X}{N}\right)^2}$$

S.D.	แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
f	แทนจำนวนความถี่
X	แทนคะแนน
N	แทนจำนวนคำตอบทั้งหมด

๓. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษา
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการทดสอบค่า z (z test)
จากสูตร

$$z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}$$

z แทนอัตราส่วนวิกฤต

$\bar{X}_1$ แทนค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษา
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

$\bar{X}_2$ แทนค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษา
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

$\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)$ แทนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย
ของตัวอย่างประชากรทั้ง ๒ กลุ่ม ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕

ตอนที่ ๓ รวบรวมความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามโดยเรียง
ลำดับจากมากไปหาน้อย

- เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๑ .
- ๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖๗ .